

Vilka livsmedel väljer du och vad har det med antibiotikaresistens att göra?

BAKGRUND

I Sverige använder vi mindre antibiotika än i många andra länder, men svenskt kött är dyrare. Om du köper kött har du som konsument viktiga val att göra, exempelvis genom att välja var köttet kommer ifrån (ursprungsland).

UPPGIFT

Du ska nu fundera över varför det ser olika ut i världen när det gäller antibiotikaanvändning, vilka konsekvenser dina val som konsument får och hur läget med antibiotikaresistens kan förbättras.

PARARBETE: Ni ska fundera över frågor omkring dilemmat ”att välja livsmedel” och försöka motivera era svar skriftligt. Ta hjälp av faktauppgifterna i tabellen nedan och de olika armarna (perspektiv) i modellen på nästa sida. Använd så många som möjligt av armarna för att motivera svaren.

GRUPPUPPGIFT: I denna uppgift ska ni använda er av allt ni har lärt er under de senaste lektioner om antibiotika och antibiotikaanvändning. Hur skulle ni på ett enkelt sätt kunna sammanfatta och sprida era kunskaper?

FÖRDJUPNINGSUPPGIFT: Skriv en handlingsplan.

Kostnad av kött i affären, antibiotikaanvändning och förutsättningar för grisuppfödning (2021)

	Sverige	Danmark	Tyskland	Finland
Kostnad fläskfilé (kr/kg) Källa: handel (oktober 2020)	250	80	90	170
Mängd antibiotika till djur (mg/PKU) Källa: sva.se (oktober 2020)	12	38	88	20
Lagar och regler för grisuppfödning Källa: www.lrf.se				
Fixering av sugga	Förbjudet	Tillåtet ca 150 d/år	Tillåtet ca 150 d/år	Tillåtet ca 150 d/år
Utrymme för sugga med smågrisar	6 m ²	4 m ²	4 m ²	4,5–6 m ²
Krav på sysselsättning	Ja, samt krav på strö för ett naturligt bökande.	Ja	Ja	Ja

Etik och moral
När ska antibiotika användas?
Vem bestämmer det?

Individen
Spelar mina val som konsument någon roll?

Biologi
Hur blir bakterier resistent?

MÅL
HINDRA SPRIDNINGEN AV
RESISTENTA BAKTERIER

Aktörer
Vilka kan påverka? (EU, media, politiker, läkare, veterinärer, lantbrukare osv)

Livsmedelsproduktion
Lönsamhet står mot djurens välfärd.

Ekonomi
Vem/vilka ska betala för god djurhållning?

Forskning och utveckling
Vad krävs för att man ska kunna producera ny antibiotika?

PARARBETE

Frågor omkring dilemmat ”att välja livsmedel”

1. Används det olika mycket antibiotika i olika länder? Om så är fallet, varför är det så, tror du?
2. Vilka olika synsätt kan finnas i frågan om antibiotikaanvändning (använd modellen på föregående sida) och kan åsikter stå emot varandra? Finns det konflikt i synsätten?
3. Vad skulle kunna göras för att förbättra situationen omkring antibiotikaanvändning och spridningen av antibiotikaresistenta bakterier?
 - Vem (använd modellen) har ansvar för att minska antibiotikaanvändningen?
 - Vilka konsekvenser skulle olika handlingar från de medverkande kunna få?
 - Kommer konsekvenserna bli olika i olika länder och för olika personer?

Tips

Tänk globalt/i världen, lokalt/i samhället och vad du som individ kan göra. Tänk också på att konsekvenser kan vara både positiva och negativa. Använd modellen på nästa sida som hjälp för resonemangen.



GRUPPUPPGIFT

Resonera i grupp hur ni tänker kring målet att hindra spridningen av resistenta bakterier. Använd er av allt ni har lärt er under de senaste lektionerna.



Vilka saker önskar ni att era föräldrar/kompisar ska veta om antibiotikaanvändning och antibiotikaresistens? Sammanfatta svaren i en punktlista där ni beskriver för andra vad som är viktigt att tänka på för att bidra till en minskad spridning av resistenta bakterier. Förklara varje punkt varför det är viktigt.

FÖRDJUPNINGSUPPGIFT

Gör en kampanj med tydliga budskap på en poster på temat ”Antibiotikans kraft är hotad!”, ”Hindra antibiotikaresistens nu!”



Efter att ha arbetat med området antibiotikaresistens under några lektioner så finns det kanske saker ni upptäckt att vi alla kan behöva hjälpas åt med för att förhindra antibiotikaresistens. Det här är ett arbete som behöver göras på flera nivåer (av individen, i samhället och även globalt). I den här uppgiften ska du och dina kompisar i gruppen fundera över vad som kan göras av er själva, men även vad som kan göras för att påverka andra i denna viktiga fråga – och glöm inte att dina argument ska vara väl underbyggda.